

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6138/2564

บริษัท ศ.โจทก์ นาย ข.ผู้ร้อง นาง อ. กับพวกรวม 3 คนจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 148, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 มาตรา 7, ป.พ.พ. มาตรา 806

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินโดยอ้างเหตุว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคาเพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งปัน คดีถึงที่สุดโดยศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริงจะได้รับความตามคำร้องก็ตาม แต่ผู้ร้องจะร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ได้ ถือได้ว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้วว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด ดังนั้น การที่

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดไว้เป็นคดีนี้อีก แม้ผู้ร้องจะอ้างเหตุว่าผู้ร้องเป็นโจทก์ ฟ้องจำเลยที่ 1 ขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวและศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินพิพาท แต่ศาลชั้นต้นก็ฟังข้อเท็จจริงตามที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีนี้กล่าวอ้างว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกัน แล้วพิพากษาให้เพิกถอนสัญญาซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าวระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินคดีนี้จึงเป็นการอ้างเหตุอย่างเดียวกันว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถือกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพิพาทให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกันนั่นเอง เหตุที่ผู้ร้องอ้างในคดีนี้จึงยังคงอาศัยเหตุอย่างเดียวกับคดีก่อน การยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนี้ย่อมเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินคดีนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำกับคดีก่อนต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 มาตรา 7 คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษามาตามยอมให้จำเลยทั้งสามชำระเงิน 290,000 บาท แก่โจทก์ โดยผ่อนชำระเป็นรายเดือน เดือนละไม่น้อยกว่า 3,000 บาท ให้เสร็จสิ้นภายใน 3 ปี กำหนดชำระงวดแรกวันที่ 30 ตุลาคม 2556 หากจำเลยทั้งสามผิดนัดชำระงวดใดงวดหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดทั้งหมด จำเลยทั้งสามยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ของต้นเงินที่ค้างชำระ และยอมให้โจทก์บังคับคดีได้ทันที แต่จำเลยทั้งสามไม่ชำระ โจทก์ขอให้บังคับคดีและเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 62698 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งมีชื่อจำเลยที่ 1 เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ เพื่อขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินที่ยึด

ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้ร้องเคยยื่นคำร้องขอชดเชยทรัพย์นี้เป็นคดีหมายเลขแดงที่ ผบ.ข.3/2561 ของศาลชั้นต้น ซึ่งมีข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเดียวกัน เมื่อคดีก่อนมีคำสั่งถึงที่สุดแล้ว จึงห้ามมิให้คู่ความเดียวกันรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุเดียวกัน ให้ยกคำร้องขอชดเชยทรัพย์ ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 4 แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เมื่อโจทก์ขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษายอม และวันที่ 6 ธันวาคม 2556 กับวันที่ 19 มกราคม 2561 เจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 24879 และที่ดินโฉนดเลขที่ 62698 พร้อมสิ่งปลูกสร้างตามลำดับ เพื่อขายทอดตลาดนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์ วันที่ 20 สิงหาคม 2561 ผู้ร้องยื่นคำร้องขอชดเชยทรัพย์อ้างว่า ผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 62698 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถูกรวมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกัน และวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความตามคำร้องก็ตาม แต่การที่ผู้ร้องใส่ชื่อของจำเลยที่ 1 เป็นผู้ซื้อถูกรวมสิทธิ์ในโฉนดที่ดิน โดยผู้ร้องเป็นเจ้าของที่ดิน และจำเลยที่ 1 เป็นเพียงตัวแทนผู้ร้อง ก็เป็นเรื่องผู้ร้องซึ่งเป็นตัวการไม่เปิดเผยชื่อยอมให้จำเลยที่ 1 ตัวแทนทำการออกนอกหน้าเป็นตัวการ ผู้ร้องจึงไม่อาจทำให้เสื่อมเสียถึงสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่มีต่อจำเลยที่ 1 และชวนขายได้สิทธิมาก่อนที่จะรู้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนของผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 806 ดังนั้น ผู้ร้องจะร้องชดเชยทรัพย์ขอให้เพิกถอนการยึดที่ดินดังกล่าวของจำเลยที่ 1 อันมีต่อโจทก์ (ที่ถูก ขอให้ปล่อยทรัพย์ที่ยึด) หาได้ไม่ ต่อมาผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ขอให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างนั้น และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาแล้วตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1002/2561 ของศาลชั้นต้น ปัญหาต้องวินิจฉัยตามที่ผู้ร้องได้รับอนุญาตให้ฎีกามีว่า คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์คดีนี้เป็นการฟ้องซ้ำกับคดีก่อนหรือไม่ เห็นว่า คดีก่อนผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์โดยอ้างเหตุว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถูกรวมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกัน คดีถึงที่สุดโดยศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความตามคำร้องก็ตาม แต่ผู้ร้องจะร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไม่ได้ ถือได้ว่าศาลชั้นต้นได้วินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นแห่งคดีแล้วว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด ดังนั้น การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ปล่อยที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดไว้เป็นคดีนี้อีก แม้ผู้ร้องจะอ้างเหตุว่า ผู้ร้องเป็นโจทก์ฟ้องจำเลยที่ 1 ขอให้ศาลเพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวให้เพิกถอนสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวแล้วตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 1002/2561 ของศาลชั้นต้น ก็ตาม แต่ศาลชั้นต้นก็ฟังข้อเท็จจริงตามที่โจทก์ซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีนี้กล่าวอ้างว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถูกรวมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกัน แล้วพิพากษาให้เพิกถอนสัญญาซื้อขายที่ดิน

แปลงดังกล่าวระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนี้จึงเป็นการอ้างเหตุอย่างเดียวกันอีกว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึด แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถูกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคารแล้วนำเงินมาแบ่งกันนั่นเอง เหตุที่ผู้ร้องอ้างในคดีนี้จึงยังคงอาศัยเหตุอย่างเดียวกับคดีก่อน การยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนี้ย่อมเป็นการรื้อร้องฟ้องกันอีกในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน คำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนี้จึงเป็นการฟ้องซ้ำกับคดีก่อนต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 148 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ.2551 มาตรา 7 ที่ผู้ร้องฎีกาว่า ในคดีก่อนเป็นเรื่องตัวการตัวแทน ส่วนในคดีนี้เป็นเรื่องเจ้าของกรรมสิทธิ์ติดตามเอาทรัพย์สิน นั้น คดีก่อนที่ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าผู้ร้องเป็นตัวการไม่เปิดเผยชื่อไม่อาจทำให้เสื่อมเสียถึงสิทธิของโจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกที่มีต่อจำเลยที่ 1 และชนวนขายได้สิทธิมาก่อนที่จะรู้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวแทนของผู้ร้องได้ นั้น เป็นการพิจารณาและวินิจฉัยโดยอาศัยเหตุที่ผู้ร้องอ้างในคำร้องขอว่าที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ร้อง แต่ผู้ร้องให้จำเลยที่ 1 ถูกรรมสิทธิ์แทนด้วยการทำสัญญาขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างให้จำเลยที่ 1 โดยไม่ชำระราคา เพื่อให้จำเลยที่ 1 นำที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวไปจดทะเบียนจำนองเป็นประกันการกู้ยืมเงินจากธนาคาร และคดีนี้ที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่าผู้ร้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างที่โจทก์นำยึดไว้ตามคำพิพากษาที่ศาลชั้นต้นให้เพิกถอนสัญญาซื้อขายที่ดินแปลงดังกล่าวระหว่างโจทก์และจำเลยที่ 1 แล้ว นั้น คำฟ้องและคำพิพากษาศาลชั้นต้นในคดีดังกล่าวเป็นการอ้างความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์โดยอาศัยเหตุเดียวกับที่ผู้ร้องอ้างในคำร้องขอคดีก่อนเช่นกัน การยื่นคำร้องขอให้ปล่อยทรัพย์สินนี้จึงเป็นการอาศัยเหตุอย่างเดียวกันกับคดีก่อน ไม่ใช่ไม่เป็นเรื่องเดียวกับคดีก่อนดังที่ผู้ร้องฎีกา ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 4 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม · แรรงธรณ ปรีพนธ์พจนพิสุทธิ · นพรัตน์ สีสทิศประเสริฐ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/6138/2564>